

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและ
ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายชัยภัทร ศรีขจร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF ORGANIZING SELF – DIRECTED LEARNING ACTIVITIES
ON SOCIAL STUDIES LEARNING ACHIEVEMENT AND
LEARNING SATISFACTION OF ELEVENTH
GRADE STUDENTS

Mr. Chaiyapat Srikajohn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Social Studies
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

521438

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสังคมศึกษา และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย

นายชัยภัทร ศรีขจร

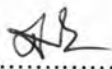
สาขาวิชา

การสอนสังคมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

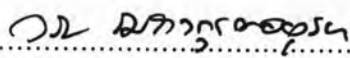
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดวงกมล สิ้นเพ็ง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อมรา รอดคารา)

ชัยภัทร ศรีขจร : ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (EFFECTS OF ORGANIZING SELF-DIRECTED LEARNING ACTIVITIES ON SOCIAL STUDIES LEARNING ACHIEVEMENT AND LEARNING SATISFACTION OF ELEVENTH GRADE STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 331 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่าอุเทนพิทยาศุภราชบุรีธานี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 30 คน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 2 แบบคือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติใช้เวลาในการทดลองสอน 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.618 และแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต..... *ชินภัทร อภิขจร*

สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... *ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา*

ปีการศึกษา 2552

ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา

498 36730 27 : MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES

KEYWORDS : SELF-DIRECTED LEARNING / LEARNING ACHIEVEMENT / LEARNING SATISFACTION

CHAIYAPAT SRIKAJOHN : EFFECTS OF ORGANIZING SELF-DIRECTED LEARNING ACTIVITIES ON SOCIAL STUDIES LEARNING ACHIEVEMENT AND LEARNING SATISFACTION OF ELEVENTH GRADE STUDENTS
 THESIS ADVISOR : ASST.PROF. WALAI ISARANKURA NA AYUDHAYA, D.Ed., 331 pp.

The purposes of this study were to: (1) compare the social studies achievement of the eleventh grade students learned with self-directed activities and the conventional activities; and (2) to study the learning satisfaction towards self-directed activities and the conventional activities of the eleventh grade students at Tautaeptittaya School, Suratthani province in the academic year 2009. The sixty eleventh grade students were divided into control and experimental groups with 30 students in each group. There were 2 types of lesson plans : self-directed learning and conventional activities which covered 6 weeks of teaching. The instruments used in the research consisted of achievement test which had reliabilities of 0.618 and learning satisfaction inventory. The data were analyzed by arithmetic mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and t-test.

The research findings were as follows:

1. The eleventh grade students learned by the self-directed learning activities acquired higher scores on learning achievement than those who learned by conventional activities at the significant level of 0.05.
2. The eleventh graders learned by the self-directed learning activities expressed higher learning satisfactory level than those who learned by conventional activities at the significant level of 0.05.

Department : Curriculum, Instruction and Educational Technology
 Field of Study : Teaching Social Studies
 Academic Year : 2009

Student's Signature.....*Chaiyapat Srikajohn*
 Advisor's Signature.....*W. Isarankura Nya*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จขึ้นได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ ผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน คือ รองศาสตราจารย์ อมรา รอดคารา และ รองศาสตราจารย์ดวงกมล สิ้นเพ็งที่ได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมนึก ปฏิปทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพล อนันตวรสกุล และอาจารย์อรรณพ ศิริคำ ที่ได้กรุณา ตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนทำอุแทพิทยา ตลอดจนครูและนักเรียนที่ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณอาจารย์สมบูรณ์ จินตุลา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และคณาจารย์ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าให้กับศิษย์ด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่น้อง ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการ ทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนความห่วงใย คำแนะนำ และคำปรึกษาตลอดการศึกษาเล่าเรียนจนทำให้ ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning)	10
2.1.1 ความหมายของความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	10
2.1.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	12
2.1.3 ความสำคัญของความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	15
2.1.4 องค์ประกอบในการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	18
2.1.5 ลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	22
2.1.6 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	26
2.2 ความพึงพอใจ.....	30
2.2.1 ความหมายของความพึงพอใจ.....	30
2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	33
2.2.3 การวัดความพึงพอใจ.....	35
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
2.3.1 งานวิจัยในประเทศ.....	35
2.3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	42

บทที่	หน้า
3	46
3.1	46
3.2	47
3.3	48
3.4	53
3.5	54
4	55
5	66
รายการอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือของความร่วมมือ.....	83
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	89
ภาคผนวก ค แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	91
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	94
ภาคผนวก จ ตารางที่ 14 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552.....	96
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	98
ภาคผนวก ช แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้.....	107
ภาคผนวก ซ แบบบันทึกสังเกตการเรียนรู้.....	110
ภาคผนวก ฌ แผนการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	117
ภาคผนวก ฎ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	229
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	331

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	56
ตารางที่ 2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	56
ตารางที่ 3 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลองก่อนทดลองและหลังทดลอง.....	57
ตารางที่ 4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มควบคุมก่อนทดลองและหลังทดลอง.....	57
ตารางที่ 5 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบวัดระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยรวม.....	58
ตารางที่ 6 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที (t – test) ของแบบวัดระดับความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้โดยรวม.....	59
ตารางที่ 7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้านการเปิดโอกาส ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน.....	60
ตารางที่ 8 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้านทักษะต่อตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ.....	61
ตารางที่ 9 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้านความคิดริเริ่ม และความอิสระ ในการเรียนรู้.....	63

ตารางที่ 10	แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้านการมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาระดับพื้นฐาน.....	64
ตารางที่ 11	แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้านการมองอนาคตในแง่ดี.....	65
ตารางที่ 12	แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	92
ตารางที่ 13	ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	95
ตารางที่ 14	แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที (t - test) ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552.....	97